

2020-03-10

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr KUN 2020/40

Kulturnämnden

Samlingsärende gällande Nacka kommuns konstsamling för utlåning

Förslag till beslut

1. Kulturnämnden beslutar att anta föreslagna principer för inköp av konst till kommunens konstsamling för utlåning enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelse daterad den 10 mars 2020.
2. Kulturnämnden beslutar att anta reviderade regler för lån av konst ur kommunens konstsamling.
3. Kulturnämnden beslutar att föreslagna principer för inköp av konst, och regler för utlåning av konst ska träda i kraft den 1 april 2020.
4. Kulturnämnden noterar informationen i rapporten till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Konstsamlingen består i dagsläget av totalt 2 275 verk varav merparten är inramade målningar, teckningar och litografiska tryck. Riktlinjer gällande inköp och utlåning av konst har inte uppdaterats sedan 2007 och behöver därför revideras och förtydligas. Förslagen till reviderade riktlinjer innebär främst utvecklade kriterier för att säkerställa kvalitet, mångfald och profil, samt förtydliganden gällande regler för utlåning, hantering av gåvor, donationer och depositioner. En värdering av konstsamlingens nuvarande marknadsvärde har genomförts. Värderingen visar att kommunens försäkring gällande konst täcker dagens behov, men att en översyn gällande placering av enskilda verk bör genomföras snarast under året. Under hösten har även en översiktlig bedömning genomförts gällande konstsamlingens kulturhistoriska värde. Bedömningen är att samlingen har ett kulturhistoriskt värde med fokus på motiv från Nacka kommun och konstnärer verksamma i Nacka. Rekommendationen är att en fördjupad kulturhistorisk värdering bör genomföras då konsten finns tillgänglig i ett nytt register med god sökbarhet. Det nuvarande systemet Imagevoutl håller inte tillräckligt god nivå gällande sökbarhet, bildkvalitet och tillgänglighet. Bedömningen är att det finns behov av ett nytt, anpassat system för konst- och kulturarvsregister. Systemet bör även fungera för en digitaliserad utlåningsprocess. Systemet bör även fungera för en digitaliserad utlåningsprocess.

Ärendet

I detta ärende ges en lägesrapport gällande kommunens konstsamling som lånas ut till verksamhet som bedrivs på uppdrag av Nacka kommun. Rapporten beskriver genomförda och planerade insatser samt behov av utveckling.

Kort bakgrund

Kulturnämnden ansvarar för kommunens konstsamling som till största del är utlånad till verksamheter inom vård, skola och omsorg. Konstsamlingen består i dagsläget av totalt 2 275 verk varav merparten är inramade målningar, teckningar och litografiska tryck. Nämnden har ingått avtal med kulturhuset Dieselvekstaden gällande inköp av nya konstverk samt vård och utlåning av samlingen.

Inköp av ny konst

Enligt nämndens riktlinjer ska profilen för inköp till konstsamlingen vara samtida svensk originalkonst. Verken ska hålla en hög kvalitet och särskild vikt ska läggas vid inköp av verk från konstnärer som har anknytning till Nacka. Kulturnämnden avsätter totalt 100 000 kronor årligen för inköp av ny konst. Under 2019 har nedan åtta verk köpts in och tre av konstnärerna är från Nacka.

- Titel: Kryp
(bestående av fyra verk)
Konstnär: John Hallen
- Titel: Odins döttrar
Konstnär: Malou Bergman
- Titel: Bergs oljehamn
Konstnär: Anna Rutz
- Titel: See you
Titel: Together
Konstnär: Kristina Junzell

Reviderade riktlinjer för inköp och utlåning av konst

Riktlinjerna gällande inköp och utlåning av konst har inte uppdaterats sedan 2007 och behöver därför revideras och förtydligas. I bilaga 1 och 2 presenteras förslag till uppdaterade riktlinjer. Föreslagna förändringar innebär i korthet följande:

- anpassning till kommunens generella struktur för styrdokument, vilket innebär att styrdokumentens rubriker ändras.
- kriterier för att säkerställa kvalitet, mångfald och profil vid inköp av konst.
- förtydliganden gällande hantering av gåvor, donationer och depositioner.
- förtydliganden gällande låntagarens skyldigheter.
- redaktionella uppdateringar av texten.

Det som föreslås tas bort från dagens riktlinjer är överstruket, och det som är nytt är blåmarkerat.

Försäkring och värdering

Nacka kommun har en försäkring hos Stockholmsregionens Försäkring AB. Denna försäkring omfattar bland annat konst som ägs av kommunen, och lånas ut till verksamheter som är kommunalt finansierade och bedrivs på uppdrag av kommunen. För att säkerställa att samlingen är tillräckligt försäkrad, har en värdering av konstsamlingens nuvarande marknadsvärde genomförts. Värderingen genomfördes av värderingsman utsedd av Sveriges Handelskamrar. Värderingsutlåtandet presenteras i bilaga 3. Kommunens konst är försäkrad till ett maxvärde om fem miljoner per försäkringsställe/byggnad. Det innebär att kommunens behov gällande försäkring av konstsamlingen är tillgodosett i dagsläget. Däremot bör en översyn göras under året för att säkerställa att enskilda verk med särskilt höga värden har tillräckligt säker placering och upphängning.

Under hösten har även en översiktlig bedömning genomförts gällande konstsamlingens kulturhistoriska värde. Bedömningen, som genomfördes av en kulturhistoriker och fil.dr. i konstvetenskap, visar att samlingen har ett kulturhistoriskt värde med fokus på motiv från Nacka kommun och konstnärer verksamma i Nacka. Konstsamlingen innehåller till stor del verk av konstnärer med anknytning till Nacka, och verk som i många fall är kulturhistoriskt intressanta utifrån sina motiv. Verken är till helt övervägande del tillkomna under 1900-talet och början av 2000-talet. Ett stort antal konstnärer, som inte är nackakonstnärer, är representerade med verk som har nackamotiv av kulturhistoriskt värde. Exempel på detta är Olle Hagdahl och hans målningar från Klint & Co med flera industrier, och Marina Meyer von Achenbach som är representerad med flera verk från exempelvis Saltsjöbadens snickeri. Ulla-Gina Andersson har avbildat Nackanäs vårdshus och Marianne Lagergren-Lundqvist Gamla Neglinge station. 1700-talskonstnären Korn har målat Skuruborg och landskapet däromkring.

I många fall är det kulturhistoriska värdet högre än det ekonomiska värdet. Det är önskvärt att en fullständig kulturhistorisk värdering kan genomföras snarast möjligt. Det förutsätter dock att alla verk läggs in i ett nytt modernt system avsett för konstregister, och att alla grundläggande uppgifter finns lättillgängligt i registret för strukturerad och snabb sökbarhet.

Inventering av konstsamlingen

År 2016 genomförde kulturhuset Dieselverkstaden en inventering på plats i alla verksamheter som lånat konst. Denna inventering visade att totalt 479 verk saknades. Bedömningen är att merparten av dessa verk finns i kommunens verksamheter, men att de flyttats i samband med omorganisationer och ombyggnationer utan att skriftlig anmälan gjorts om ny placering. En del verk kan även ha placerats i förrådsutrymmen och därefter glömts bort. Det är därför viktigt att alla verksamheter gör sitt yttersta för att leta upp och rapportera in all lånad konst. Konstverk som saknas utan dokumenterat inbrott, eller att stöld kan påvisas, ersätts generellt inte från försäkringen. Vid anmälan behöver kommunen styrka att konstverk är försvunna och inte utlånade, eller förvarade på annan plats.

Enligt nämndens avtal ska Kulturhuset Dieselverkstaden genomföra en skriftlig inventering av utlånad konst i samband med årsbokslut. Resultatet av inventeringen i samband med årets bokslut visar att totalt 428 verk, till ett uppskattat värde av 660 000 kronor, inte har återfunnits i dagsläget. Inventeringen av all konst i Nacka stadshus är dock inte klar eftersom en kompletterande inventering ska genomföras på plats under mars månad. Förhoppningen är att flera verk kommer att återfinnas i samband med den insatsen. Totalt 27 enheter, främst skolor och förskolor, har inte redovisat sin lånade konst (totalt 200 verk) i samband med inventeringen. Ytterligare åtgärder planeras för att få dessa enheter att snarast redovisa den konst de lånat.

Efter att hela inventeringen är genomförd ska alla resultat sammanställas för vidare ställningstaganden gällande eventuellt behov av ytterligare inventeringar. Vart femte år ska kulturhuset Dieselverkstaden genomföra en inventering på plats i alla verksamheter, under förutsättning att nämnden avsätter extra resurser för det. Enligt planen ska nästa inventering på plats genomföras 2021, vilket bör tas upp i kommande mål- och budgetärende.

Respektive resultatenheter i kommunen ska, i sitt årsbokslut, sammanställa en inventarieförteckning inklusive lånad konst. Dessa inventarieförteckningar i årets bokslut visar att inga enheter har redovisat sina lånade verk. En utvärdering av ovan inventeringsrutiner ska göras under våren för att se vad som behöver utvecklas för att den årliga inventeringen ska bli så effektiv som möjligt.

Tillfällig lagring av konst

I Dieselverkstaden finns ett konstförråd där verk lagras i väntan på utlån eller vårdinsatser. Förrådet besöks regelbundet av verksamheter som vill byta ut konst eller deponera konst vid flytt av verksamheter eller ombyggnationer. I samband med detta får verken en översyn och fotograferas på nytt. Under 2019 har cirka 25 verk renoverats.

Dagens förråd är dock för litet för att verken ska kunna lagras på ett tillfredsställande sätt. Det finns inte heller något utrymme för att visa upp verken i samband med utlåningen. Då kulturhuset Dieselverkstaden byggs om kommer en ny lokal att hyras in för att möta behoven av säker och lättillgänglig konstförvaring.

Planerade aktiviteter och behov av utveckling

Kulturhuset Dieselverkstaden har tagit fram en aktivitetsplan och verksamhetsplan för perioden 2020/2021 (bilaga 4 och 5). Fokus för planerade aktiviteter är att sprida kunskap om konstsamlingen till barn, ungdomar och personal inom kommunens verksamheter.

Kultur- och fritidsenheten ser behov av ett nytt system för kommunens konst- och kulturarvsregister. Det nuvarande systemet Imagevult, köptes in centralt av kommunen för att främst möta kommunikationsenhetens behov av en ny bilddatabas. Därför är inte systemet i första hand anpassat för konst- och kulturarvsregister. Det innebär bland annat att systemet inte håller en tillräckligt god nivå gällande sökbarhet och tillgänglighet för

medborgare och handläggare. I samband med upphandling av ett nytt system bör även behovet av en digital utlåningsprocess tillgodoses för resurseffektiv hantering i alla led.

Under året ska förslag till principer för gallring av konstsamlingen tas upp till beslut i nämnden. Syftet är att samlingen ska hålla en så hög kvalitet som möjligt och lånas ut maximalt. Under året ska även en vård- och underhållsplan tas fram gällande kommande tvåårsperiod.

Ekonomiska konsekvenser

Förslagen till beslut i detta ärende medför inte några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Barn och ungdomar är prioriterade målgrupper för utlåningen av kommunens konst. Förslagen till beslut innebär inte några negativa konsekvenser för barn. Målet är att säkerställa att alla barn och ungdomar får tillgång till konst av hög kvalitet i sin vardag.

Handlingar i ärendet

1. Förslag till reviderade riktlinjer för inköp av konst
2. Förslag till reviderade regler för lån av konst
3. Värderingsutlåtande
4. Verksamhetsplan konstsamlingen
5. Aktivitetsplan konstsamlingen

Cortina Lange
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Anna Hörnsten
Utvecklingsledare
Kultur- och fritidsenheten